

FESTIVAL DE CANNES
CANNES PREMIERE
2022 OFFICIAL SELECTION

SZÖRNYETEGEK

ÍRTA
ISABEL PEÑA és RODRIGO SOROGOYEN

RODRIGO SOROGOYEN
FILMJE

SZÖRNYETEGEK

TECHNIKAI ADATOK

Ország és gyártási év: **Spanyolország – Franciaország, 2022**
Nyelv: **spanyol, francia – galego, magyar felirattal**
Műfaj: **szerzői thriller**
Játékidő: **137 perc**
Korhatár-besorolás: **16 éven aluliak számára nem ajánlott**
Hordozók: **2K Scope DCP**

Forgalmazza a magyarhangya

SZINOPSISZIS

Antoine (Denis Ménochet) és Olga (Marina Foïs) francia házaspár, akik egy kis spanyol faluban élnek, Galicia szívében. Csendes életüket növénytermesztéssel és romos házak megóvásával töltik, ám viszonyuk a spanyol ajkú szomszédokkal közel sem idilli. A tervezett szélerőműpark-beruházás körül hamar elmérgesednek az ellentétek, különösen a szomszéd testvérpár brutális harcmodora miatt. Egy idő után pedig már Antoine és Olga élete a tét.

A FILMRŐL

Rodrigo Sorogoyen (*A rendszer, Anya*) falusi krimije John Boormant és Sam Peckinpah-t idézi, de a váratlan csavar és a meghökkenő történetvezetés már az egyik legeredetibb kortárs spanyol rendező sajátja. Sorogoyen nemzetközi szinten is azon kevesek egyike, aki úgy tud lehengerlő zsánerfilmet készíteni, hogy közben dermesztő társadalmi látteleletet is ad. A *Szörnyetegek* Spanyolország idillinek tűnő hegyvidékén játszódó, éjsötét története olyan kérdésekkel szembesít, melyek Európa ezen szegletén is égetően aktuálisak.

A kritikusok a 10 legjobb film közé sorolták a *Szörnyetegeket* a 2022-es Cannes-i Fesztiválon, majd díjakat nyert San Sebastianban, Chicagóban és a legjobb színésznek, rendezőnek és filmnek járó elismerést is besöpörte Tokióban. Az év végi toplisták stabil szereplőjét 17 Goya-ra jelölték és a díjaknak, nominálásoknak még koránt sincs vége. A magyarhangya Rodrigo Sorogoyennek immár a második remekét hozza el a hazai közönségnek, amelyben ezúttal az ezerarcú Denis Menochet és Marina Foïs elementáris erejű alakítása okoz maradandó lidércnyomást. A *Szörnyetegek* március 30-tól látható a hazai mozikban.

RENDEZŐI KOMMENTÁR

A FEJLESZTÉS

Hallottunk egy galíciai faluban történt esetről: egy külföldi pár és a helyiek között konfliktus tört ki úgy, hogy évekig szomszédok voltak. Rögtön éreztük, hogy ez a sztori filmre kívánczik. Amikor utánaolvastunk a történeteknek, majd ennek nyomán kitaláltuk a két főszereplő, Olga és Antoine figuráit, az igazságtalanság borzalmas érzése fogott el bennünket. A frusztráció és ez az igazságtalanság azok az érzések, amiket szerettem volna feltérképezni a filmmel. Szóval tanulmányoztuk ezt az esetet, elmélyültünk benne, többek között azért, hogy utána el tudjunk távolodni tőle, átalakíthassuk fikcióvá, a mi fikciónkká.

Nem az igaz történetet akartuk elmesélni, hanem egy olyat, ami abból inspirálódott.

A két főszereplőtől indultunk. Antoine és Olga 50 körüli francia házaspár, akik belefáradtak a városi létbe és egy gyönyörű, a világ zajától elzárt kisfaluba költöznek. Az összes többi motívum és történetelem csak ezután jött: az elhagyatott falu, aminek lakói bizalmatlanok az idegenekkel; a testvérpár, akik dühösek a világra, ezáltal a két, számukra idegen főszereplőre; a helyiek és a kívülállók közötti feszültség; a földtulajdon körüli identitásbeli és anyagi természetű feszültségek, mint konfliktusforrások. Fenyegetettség, büszkeség, erőszak, félelem. Végül az utóbbi két elem lett a történet fő mozgatórugója.

A film az egymás mellett élés problémáit tárgyalja: az integrációval járó kulturális feszültség jelenik meg benne, de az is, hogy a más-honnan érkezők hogyan gazdagíthatják azt a helyet, ahová érkeznek. Antoine és Olga egy európai városból jönnek, miközben az Anta-fivérek életükben nem hagyták el a falujukat. Arról az évszázadok óta jelenlévő félelemről és bizalmatlanságról akartunk mesélni, ami a történelmünknek is szerves része.

Ahogy haladtunk előre, fokozatosan elkezdtünk a női főszereplőre, Olgára koncentrálni. Úgy éreztük, az ő sztoriját kell elmondanunk. Egy nő, aki úgy tűnik, hogy az árnyékban van, csak követi a férjét ebben az elsőre romantikusnak tűnő, majd egyre veszélyesebbé váló kalandban, félti a párja életét, és békülni próbál. Végül ő kerül a legrosszabb helyzetbe. Így

Olgát egyenrangú főszereplővé tettük és kihangsúlyoztuk a filmben a kettősséget, sőt, az egész forgatókönyvet erre a kettősségre építettük. Az első rész Antoine szemszöge, a második Olgáé. Aztán lassanként, Olga karakterén keresztül rájöttünk arra is, hogy ez egy szerelmes történet. Így, nagy örömünkre, egy különös átalakulásnak voltunk tanúi: a vidéki terror sztorija Olga által valami egészen mássá változott.

Az írás során, miközben a sztori helyszínéül szolgáló terepet vizsgáltuk, felfedeztük, hogy sok településen évente tartják a „rapa das bestas”-t, melynek lényege, hogy levágják a vadlovak sörényét, mielőtt visszaengednék őket a hegyekbe. E rituálé képei velünk maradtak: olyan volt, mint egy tánc, ahogyan az emberek harcolnak az állattal, majd harcképtelenné

teszik és gyengéden levágják a sörényét. Egyszerre gyönyörű és brutális ez az eseménysor, melynek során ember és fenevad addig harcol egymással, amíg az egyikük nem győz. A káoszról rend lesz, majd az egész kezdődik előlről, egy másik lóval. Úgy döntöttünk, hogy beemeljük ezt az elsöprő vizuális erejű hagyományt a filmbe. A cím is utal rá, de az egyik központi jelenet is ennek az allegóriája. Na de ki a „fenevad” és kik a „skalpolók”?

A FORMA

Amint megvan a sztori, ki kell találnom, hogyan meséljem el. Ez a folyamat lenyűgöz, viszont mindig időbe telik, mire rátalálok a megoldásra. Manapság három fontos kritériumot tartok szem előtt: az első, hogy ismernem kell a koncepciót, amit követni akarok. A második, hogy valami olyat találjak ki, ami vonzó lehet a néző számára, a harmadik pedig, hogy ne ismételjem önmagam.

A *Szörnyetegekben* a kamera eltávolodik a karakterektől. Semleges nézőpontot vesz fel, mintha egy mindentudó narrátor lenne. A befogadónak a szükséges távolságból kell néznie ahhoz, hogy képes legyen ítéletet alkotni a történésekről.

Amikor referenciákon gondolkodtam, rögtön beugrott a western műfaja. A klasszikus westernekben is sokszor semleges, objektív helyeken van a kamera. Arra jöttem rá, hogy a *Szörnyetegek* értelmezhető modern westernként. A történet magán viseli például a Zinnemann-féle Délidő vagy épp a *Nincs bocsánat* stílusjegyeit. Emellett a westernekben, ahogy a *Szörnyetegekben* is, a természet, a táj grandiózus, ellenséges elemként, a civilizációt ellenpontosandó kegyetlenség megtestesítőjeként van jelen. Amíg a westernekben az amerikai sivatag és a préri töltik be ezt a szerepet, nálunk a lombos galíciai erdők és az irgalmatlan tél. Szóval mindezek miatt úgy döntöttem, hogy a *Szörnyetegeket* úgy kell felvenni, mint egy westernnt.

HNOS. FLOREZ
SAHAGUN - MERCALID
(VALLADOLID)
(LEON)

A HELYSZÍN

A legnagyobb kihívást a fő helyszínt adó falu megtalálása jelentette. Egy olyan helyet kerestünk, ahol plasztikusan meg tudtuk jeleníteni a főhősök és a szomszédok házát és ami visszatükrözi Antoine és Olga közös útjának szellemiségét: egy idilli hely Spanyolország “üres” részén, felújításra váró épületekkel. Néhány hónapig tartó keresés után találtunk rá a Ponnerradától 65 km-re fekvő Quinela de Barjas nevű településre. Ennek a falunak az elmúlt 25 évben egyetlen lakosa volt, egy Sergio nevű férfi. Itt találtuk meg a vízióknak megfelelő helyet és környezetet, a falu az összes fontos helyszínünket felvonultatta.

NYELVI KÉRDÉSEK

A történet természetéből fakadóan három különböző nyelv van a filmben: a főszereplő pár franciául beszél, a szomszédok a galego nyelvjárást használják, a spanyol pedig a kommunikáció hídjaként szolgál. Ez azt jelenti, hogy már a fejlesztés korai szakaszában szükség volt nyelvi szakértőkre, hogy a színészek a karaktereknek megfelelő szinten tudják gyakorolni a spanyolt.

RENDEZŐI PORTRÉ

Rodrigo Sorogoyen az egyik legismertebb spanyol rendezővé vált, miután Oscarra[©] jelölték *Anya (Madre)* című rövidfilmjéért, majd pedig elnyerte a legjobb rendezésért járó Goya-díjat *A rendszerért (El Reino)*. 2011-ben alapította saját gyártócégét, a Caballo Films-t, melynek kötelékeiben rendezte a *Stockholm* című független filmet, mely az év egyik spanyol szenzációjává vált, két Goya-jelölést is összegyűjtve. A 2016-ban rendezett *Que Dios nos perdone (May God Save Us)* című, Isabel Peñával közösen írt thrillere két díjat kapott a San Sebastian Filmfesztiválon, valamint Goyát Roberto Alamo színészi alakításáért. 2019-ben jelent meg az azonos című rövidfilmet egész

estéssé továbbgondoló *Anya (Madre)*, mely a Velencei Filmfesztiválról indult, majd négy Goya-jelölést is szerzett.

Állandó alkotótársával, Isabel Peñával a sorozatkészítésben is kipróbálták magukat: 2020-ban indult az általuk fejlesztett és írt *Antidisturbios (Riot Police)*, majd ugyanebben az évben rendezett egy epizódot az HBO karanténsorozatának *En Casa (Otthon)* című spanyol kiadásában.

A Szörnyetegek az ötödik nagyjátékfilmje. A mű a Cannes-i Filmfesztiválon mutatkozott be, majd 17 Goya-jelölést gyűjtött be. „Formanyelvét és témáját tekintve is ez az eddigi legambiciózusabb filmem, a látványtervezésről már nem is beszélve.” – nyilatkozta a rendező.

ÍRÓI PORTRÉ

Isabel Peña első filmes munkája a *Stockholm* volt, amit Rodrigo Sorogoyennel közösen készített. Azóta a rendező állandó alkotótársa, a *Que Dios nos perdone* (*May God Save Us*), a *A rendszer* (*El reino*), valamint a 2019-es *Anyá* (*Madre*) című filmeket is közösen készítették. Jelenleg számos projekt fejlesztésén dolgozik, többek között az *El Llanto* című egész estésen, melynek forgatása hamarosan kezdődik.

STÁB

Rendező **Rodrigo Sorogoyen**
Operatőr **Isabel Peña, Rodrigo Sorogoyen**
Vágó **Alejandro de Pablo**
Zeneszerző **Oliver Arson**
Művészeti vezető **Jose Tirado**
Jelmeztervező **Paola Torres**
Producer **Ibon Cormenzana,
Ignasi Estapé, Sandra Tapia
Díaz, Eduardo Villanueva,
Nacho Lavilla, Rodrigo Sorogoyen,
Jean Labadie, Anne-Laure Labadie,
Thomas Pibarot**
Executive producer **Sandra Tapia**
Hang **Aitor Berenguer, Fabiola Ordoyo,
Yasmina Praderas**
VFX supervisor **Ana Rubio**

SZEREPLŐK

Antoine Denis Ménochet
A francia kiadás (Wes Anderson, 2021)
Isten kegyelméből (François Ozon, 2018)
A házban (François Ozon, 2012)
Becstelen brigantyk (Quentin Tarantino, 2009)

Olga Marina Fois
Belső meggyőződés (Antoine Raimbault, 2018)
L'Atelier (Laurent Cantet, 2017)
Orange (Fabrice Camoin, 2015)

Xan Luis Zahera
Amíg a háború tart (Alejandro Amenábar, 2019)
A rendszer (Rodrigo Sorogoyen, 2018)
211-es cella (Daniel Monzón, 2009)

Lorenzo Diego Anido
Malencolía (Alfonso Zarauza, 2021)
Trote (Xacio Baño, 2018)

magyarhangya